

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ

Бр.

16-23/89
29-06-2016 год.

ПРИШТИНА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

АРХИВА

ПРИШТИНА

ПРИМЉЕНО: 29.06.2016.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
09-	1355		

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Косовска Митровица

НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВЕЋУ

ПРЕДМЕТ: Извештај Комисије о урађеној докторској дисертацији
аутора Мр др Албине Станојевић

На седници наставно-научног већа Медицинског факултета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, одржаној 31.05.2016. године, бр. Одлуке 05-1121 од 01.06.2016. године, именована је Комисија за оцену урађене докторске дисертације Мр др Албине Станојевић, специјалисте неуропсихијатра у Специјалној болници за психијатријске болести „Горња Топоница“, под називом „Анализа фактора ризика за суицидално понашање код афективних и шизофрених поремећаја“, у саставу:

1. Проф. др Александар Јовановић, председник, Медицински факултет у Београду,
2. Проф. др Милутин Ненадовић, члан-ментор,
3. Проф. др Срђан Миловановић, члан, Медицински факултет у Београду.

Након детаљног прегледа достављеног материјала Комисија Наставно-научном већу подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I ТЕХНИЧКИ ОПИС ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација „Анализа фактора ризика за суицидално понашање код афективних и шизофрених поремећаја“, кандидата Мр др Албине Станојевић по садржају и форми испуњава све критеријуме ваљано обрађене и добро презентоване научне проблематике.

Дисертација у куцаној форми на 121. страни текста садржи 26 табела, 26 графикана и 181. библиографску јединицу из стручне литературе везане за истраживачку област.

II ПРИКАЗ СТРУКТУРЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

У „Уводу“ који је написан на 30 страна кандидат упућује на проблем учесталости суицидланог понашања код психијатријских поремећаја. Истакнуте су карактеристике афективних и шизофрених поремећаја код пацијената који се најчешће хоспитализују у болници.

У овом поглављу кандидат приказује досадашња сазнања из литературе везана за истраживачку тему, где се као најчешћи ризико фактори за постојање суицидалног понашања помињу честе депресивне епизоде, песимизам, агресивно-импулсивно понашање, злоупотреба психоактивних супстанци и хередитет за психијатријска обољења. Такође су истакнути и различити аспекти суицидалности као појаве, затим, епидемиологија и етиологија суицида.

У поглављу „Циљеви истраживања“ кандидат је добро формулисао истраживачке хипотезе и изложене циљеве, који су научно утемељени и друштвено оправдани. Анализом личне и породичне анамнезе у истраживању укључених пацијената са егзацербацијом афективног поремећаја идентификовани су лични, социјални и /или фактори средине, као тригери покушаја суицида. Компаративном анализом клиничких карактеристика пацијената са покушајем и без покушаја суицида, издвојени су ризико фактори за суицидално понашање.

У поглављу „Метод истраживања“, које је написано на шест страна, наведени су начини, технике и методе прикупљања података у реализацији истраживања. Урађена је проспективна (аналитичко-клиничка) медицинска студија са циљном групом од 180 пацијената, старосне доби од 18. до 65. година старости, оба пола, који су били хоспитализовани у Специјалној болници за психијатријске болести „Горња Топоница“ код Ниша, због суицидалних мисли и/или покушаја суицида у периоду од априла 2014. до октобра месеца 2015. године, под дијагнозом афективних и шизофрених поремећаја (ICD 10).

Из обраде података искључени су пацијенти са покушајима суицида других дијагностичких категорија као што су деменција, поремећаји понашања код епилепсија, олигофренија, алкохолизам и зависност од психоактивних супстанци.

Сваком пацијенту је урађен скрининг који је обухватао: Структурисани психијатријски интервју за утврђивање дијагнозе према критеријумима десете ревизије Међународне класификације болести, скале за процену тежине клиничке слике шизофреније (PANSS) и депресије (HAM-D) и Колумбијска скала за процену тежине суицида (C-SSRS).

Статистичка обрада резултата је урађена стандардним статистичким тестовима и процедурама. Од тестова коришћени су Хи-квадрат и Студентов т-тест, Колмогоров-Смирновљев тест, а за израчунавање повезаности између варијабли коришћен је коефицијент корелације Кендалов Тау. Од процедура коришћена је мултифакторијална анализа за одређивање фактора – варијабли које би се означиле као предиктори суицида.

У поглављу „Резултати“ рада, на прегледан, истраживачки и статистички валидан начин изложени су добијени резултати истраживања. Резултати су представљени са 35 страница текста, који садрже 26 табела и 26 графика. Сви графички и табеле су праћени текстуалним образложењем, са одговарајућим коментаром.

Резултати истраживања састоје се из седам целина. Прву целину резултата чине опште и демографске карактеристике испитиваног узорка. Другу целину чине резултати компаративне анализе покушаја суицида и социодемографских и карактеристика везаних за саму болест и хоспитализације. Трећу целину чине резултати компаративне анализе суицидалне идеације и поменутих карактеристика. Четврта целина се односи на компаративну анализу дијагностичких категорија и суицидалног понашања, као исход и метод покушаног самоубиства. Пету целину чине компаративна анализа независних варијабли и покушаја суицида, а шесту целину и суицидалне идеације и интензитета идеације, са циљем да се установи висок ризик за суицид. Седма целина представља мултифакторијалну анализу фактора ризика као предиктора за суицидално понашање.

Кандидат је упоредном анализом демографских параметара и покушаја суицида установио да су они учесталији код пацијената женског пола, млађих старосних група, нижег образовања и присуства неповољних фактора околине као тригера за суицидално понашање. Компаративном анализом покушаја суицида и дијагностичких категорија кандидат је установио да је суицидално понашање присутније код биполарног афективног поремећаја-депресивна фаза у односу на шизофрени поремећај. Упоредном анализом суицидалне идеације и поменутих параметара кандидат је установио да је она присутна подједнако као ризико фактор за суицид, код пацијената са афективним и шизофреним поремећајима. Упоредном анализом суицидалног понашања и дијагностичких категорија кандидат је установио да су покушаји самоубиства учесталији код поремећаја са истакнутом афективном компонентом и импулсивношћу. Упоредном анализом интензитета суицидалне идеације и покушаја суицида кандидат је установио да су у позитивној корелацији и више присутнији код афективних у односу на шизофрене поремећаје. Мултифакторијалном анализом фактора ризика кандидат је установио једанаест фактора ризика као предиктора суицидалног понашања.

Поглавље „Дискусија“ засновано је на савременим принципима научно истраживачког рада, где је кандидат, полазећи од врло јасних и значајних резултата рада, јасно протумачио добијене резултате и упоредио их са резултатима других истраживача, доступних у савременој литератури. Установљене су међусобне повезаности представљених резултата и указано је на њихове разлоге и основе.

У поглављу „Закључци“ дати су јасни, концизни и адекватни закључци до којих се дошло у складу са постављеним циљевима истраживања и на основу добијених резултата. Закључци истраживања логично проистичу из резултата рада и дискусије и представљају осврт и став аутора у вези са актуелном проблематиком светских и домаћих студија у овој области. На основу резултата истраживања утврђено је да су пацијенти са повишеним ризиком за покушај суицида женског пола, млађе старосне доби, са претходним покушајима суицида, психијатријским хередитетом, импулсивним понашањем и песимизмом.

Дужина болести и број хоспитализација су у обрнуто пропорционалној повезаности са суицидалним понашањем, тако да са годинама болести и понављањем хоспитализација ризик за суицид опада.

Као значајни предиктори високог суицидалног ризика издвојили су се: депресивна фаза афективних поремећаја, суицидална идеација, песимизам, импулсивност, ранији покушаји суицида, краће трајање болести, мањи број хоспитализација, млађа старосна доб, нижа стручна спрема и хередитет за психијатријске болести.

У поглављу „Литература“ су наведене 181. референца које указују на коришћење савремених иностраних и домаћих литературних извора, а које су проблематику везану за област истраживања, обрађивале у последњих неколико година, што указује да су литературни изводи правилно и адекватно коришћени.

III ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација „Анализа фактора ризика за суицидално понашање код афективних и шизофрених поремећаја“, кандидата др Албине Станојевић представља оригинални и самосталан научни рад, који даје значајан допринос медицинској науци и истраживањима здравља становништва.

Аутор је у својој дисертацији утврдио предикторе високог суицидалног ризика код афективних и шизофрених поремећаја, који би се квантификовали C-SSRS скалом, која се до сада није користила у клиничком раду у Србији. На основу резултата добијених на C-SSRS скали у свакодневном раду, могли бисмо даље процењивати оправданост хоспитализација код афективних и шизофрених поремећаја, у сврху превенције од суицида.

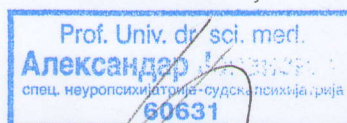
Здравствени аспект истраживања односи се на прецизније одређивање корелације тежине депресивних симптома и суицидалности, односно тежине шизофрених симптома и суицидалности, што би у многостолетно олакшало даље одређивање индивидуалног плана лечења за сваког пацијента понаособ.

IV ЗАКЉУЧАК

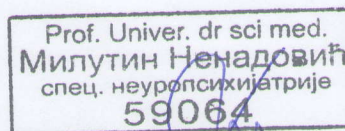
Докторска дисертација Мр др Албине Станојевић под насловом „Анализа фактора ризика за суицидално понашање код афективних и шизофрених поремећаја“ представља оригиналан и самосталан научни рад, који даје значајан допринос медицинској науци и струци. Циљеви су јасно и прецизно дефинисани, коришћена је одговарајућа савремена литература, а добијени резултати истраживања су јасно приказани. Закључци су јасни и представљају одговор на постављене циљеве истраживања.

Имајући у виду све изнете чињенице, Комисија у напред наведеном саставу предлаже Научно-наставном већу Медицинског факултета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, да усвоји позитивну оцену ове докторске дисертације и проследи је у даљи поступак за јавну одбрану.

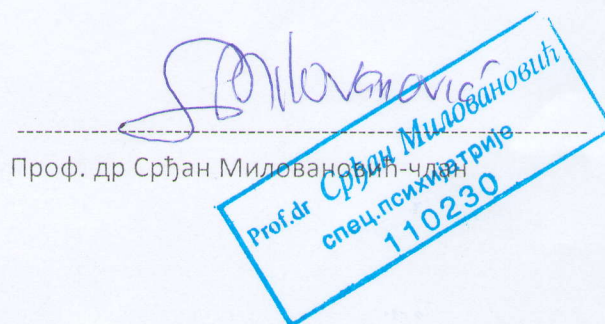
Чланови Комисије

Проф. др Александар Јовановић-председник

Проф. др Милутин Ненадовић- члан-ментор

Проф. др Срђан Миловановић-члан